

Sygn. akt II Ca 186/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 5 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janusz Roszewski (spr.)
Sędziowie:	SSO Marian Raszewski SSO Paweł Szwedowski
Protokolant:	st. sekr. sąd. Elżbieta Wajgielt

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2014 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa E. B.

przeciwko (...) SA w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Jarocinie

z dnia 23 grudnia 2013r. sygn. akt I C 668/13

1. oddala apelację;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 90 (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygnatura akt II Ca 186/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 9 maja 2013r. powódka E. B. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...). W. kwoty 1575 zł wraz ustawowymi odsetkami tytułem części odszkodowania przysługującego cedentowi wobec pozwanej w związku ze szkodą z dnia 09.05.2011 r.

Nakazem zapłaty z dnia 09.07.2013r. wydanym w postępowaniu upominawczym Sąd uwzględnił żądanie pozwu. Pozwany wniósł sprzeciw, w którym wniósł o oddalenie pozwu w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, podnosząc, że powódka nie posiada legitymacji czynnej do występowania w niniejszym procesie,

bowiem nie wykazała, aby w dniu 25.02.2013r. zbywcy wierzytelności byli faktycznie wierzycielami pozwanego w zakresie zniszczonego towaru w wypadku drogowym, ponadto pozwany podniósł, że małżeństwo K. nie mogło cedować swoich długów bez zgody wierzyciela na rzecz powoda.

Wyrokiem z dnia 23 grudnia 2013r. Sąd Rejonowy w Jarocinie oddalił powództwo i zasądził od powódki koszty zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 09.05.2011 r. doszło do zdarzenia drogowego, na skutek którego został utracony towar stanowiący własność firmy (...) sp. z o.o. w J.. Firma (...) sp. z o.o. w J. wystąpiła z pozwem o zapłatę kwoty 127.738,34zł przeciwko przewoźnikowi tego towaru H. i A. K. (1) prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą (...) s.c. w K.. Sąd Okręgowy w Legnicy wydał w dniu 21.09.2012r. wyrok, w którym przyjął odpowiedzialność przewoźnika i zasądził solidarnie żadaną przez poszkodowaną Spółkę kwotę.

Umową cesji z dnia 25.02.2013r. H. i A. K. (1) dokonali przelewu wierzytelności obejmującej zasądzoną od nich kwotę odszkodowania na rzecz Biura (...) Sp. z o.o. w L., które następnie umową z dnia 04.03.2013r. przeniosło na powódkę E. B. wierzytelność w kwocie 1575 zł jako części odszkodowania przysługującego wobec pozwanej w związku ze szkodą z dnia 09.05.2011r.

Pozwany (...) S.A. W. naprawił szkodę poprzez zapłatę kwoty 127.738,34zł na rzecz poszkodowanego tj. firmy (...) sp. z o.o. w J..

W konsekwencji powyższego Sąd Rejonowy przyjął, że H. i A. K. (1) nie byli uprawnieni do otrzymania odszkodowania z polisy sprawcy zdarzenia z dnia 09.05.2011r. z tytułu utraty towaru, albowiem nie nabyli oni wierzytelności w stosunku do (...) S.A., gdyż nie łączył ich stosunek zobowiązaniowy z (...) S.A., a także nie dokonali zapłaty odszkodowania zasądzonego od nich na rzecz firmy (...) sp. z o.o. w J. (powód nie wykazał powyższych okoliczności). Skoro z uwagi na to, także spółka (...) Sp. z o.o. w L. nie nabyła wierzytelności wobec (...) S.A., nie mogła skutecznie dokonać cesji na dalszy podmiot tj. powódkę. Sąd Rejonowy uznał, że powódka nie wykazała, aby przysługiwała jej wierzytelność wobec pozwanego i dlatego żądanie jej oddalił.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Jarocinie z dnia 23.12.2013r. wniosła powódka zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie przepisu art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 kpc. poprzez nie zasądzenie na rzecz powoda kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony pomimo przegrania sprawy przez pozwaną, naruszenie przepisów postępowania, a w szczególności treści art. 221 i 233 k.p.c. polegające na niedostatecznym rozważeniu materiału dowodowego oraz dokonanie oceny dowodów w sposób sprzeczny z zasadami logicznego rozumowania, naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię przepisów art. 14 ust. 1 oraz art. 34 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, art. 509 kc i nast. poprzez przyjęcie, iż ekspektatywa nie może być traktowana jako prawo podmiotowe stanowiące samoistny przedmiot obrotu.

Podnosząc powyższe zarzuty apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego rozstrzygnięcia w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego oraz kwoty w wysokości 17 zł tytułem kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, a także kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do Sądu I Instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego jako części kosztów procesu.

W odpowiedzi na apelację powódki pozwany wniosł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Apelacja powódki jest nieuzasadniona.

Wbrew treści pierwszego z zarzutów podniesionych przez skarżącego w ocenie sądu drugiej instancji przy rozpoznawaniu sprawy przez Sąd I instancji nie doszło do naruszenia art. 221 k.p.c., albowiem pozwany wdając się w spór nie ograniczył się wyłącznie do zarzutów natury formalnej, ale również podniósł zarzut merytoryczny domagając się oddalenia powództwa na tej podstawie, że zaspokajając za ubezpieczonego sprawcę wypadku roszczenie poszkodowanego, zwolnił się od odpowiedzialności za zniszczony towar.

Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zgromadzonego materiału dowodowego nie przekraczając granic swobody wyznaczonych art.233 k.p.c., w tym reguł logicznego rozumowania, co nie uzasadnia także drugiego z podniesionych zarzutów, tym bardziej, że apelująca nie wskazała przyczyn podniesionej wadliwości w tej właśnie postaci. Sąd odwoławczy w całości aprobejuje ocenę materiału dowodowego, jak również rozważania wskazane za podstawę ustaleń faktycznych, bowiem wnioski wyprowadzone na jego podstawie nie są z nim sprzeczne. Dokonane przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy w całości przyjmuje je za własne, tym bardziej że zarzucana przez apelującego sprzeczność nie tyle dotyczy samych ustaleń, lecz wniosków wyprowadzonych z tych ustaleń na podstawie zastosowanego prawa materialnego, w tym przyjętej oceny skutków zawartej przez odpowiedzialnego za szkodę umowy cesji wierzytelności wobec ubezpieczyciela jako następstwa niespełnienia świadczenia odszkodowawczego objętego umową ochrony sprawcy szkody od odpowiedzialności cywilnej.

Bez względu na stanowisko stron sporu, czy w rozpoznawanej sprawie doszło do zdarzenia, w następstwie którego powstała dla cedenta wierzytelność wobec pozwanego zakładu ubezpieczeń objęta przelewem należy w świetle dokonanych ustaleń skonkludować, że pierwotni cedenci tj A. i H. K., wykonujący działalność gospodarczą przewozu towaru oraz (...) SA w W., byli odpowiedzialni wobec poszkodowanej firmy (...) sp.z o.o. w J. za szkodę w przewożonym towarze powstałą na skutek wypadku w dniu 9.05.2011r. **in solidum** (art. 368 k.c.), przy czym odpowiedzialność pozwanego (...) wynikała z ochrony udzielonej ubezpieczonemu sprawcy szkody, którym był kierowca samochodu, zaś przewoźnika z ogólnych zasad wynikających z art. 65 ust.1 prawa przewozowego (DzU.2000.50.61). Skoro spółka (...) sp. z. o.o uzyskała wyrok w stosunku do przewoźnika, to z zasad wynikających z regresie pomiędzy odpowiedzialnymi solidarnie (art. 376 k.c.) przewoźnik uzyskał podmiotowe prawo wobec ubezpieczyciela, które obejmowałoby do chwili zaspokojenia roszczenia poszkodowanego wyłącznie ekspektatywę powstania wierzytelności (**wierzytelność przysła**).

Należy potwierdzić za stanowiskiem orzecznictwa i doktryny, że zbycie wierzytelności przyszłej – jest prawnie dopuszczalne.

Przeważa pogląd- mimo braku w kodeksie cywilnym odpowiednika art. 295 k.z. – że dopuszczalny jest przelew wierzytelności przyszłej (por. uchwała SN z, 19 września 1997r., III CZP 45/97, OSNC 1998, nr 2, poz. 22) jednakże pełny skutek wywiera dopiero z chwilą powstania wierzytelności, zatem w dacie przelewu cedent przenosi na cesjonariusza jedynie ekspektatywę przyszłego prawa (por. wyrok SN z 30 stycznia 2003r. (...), Pr. Bankowe 2004/10/22; J. K., Ekspektatywa powstania wierzytelności w polskim prawie cywilnym; B. 2006, s. k.100 i nast.).

Cedowana wierzytelność została w rozpoznawanej sprawie oznaczona jako część świadczenia wynikającego z wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 21.09.2012r., w którym została uznana odpowiedzialność przewoźnika H. i A. K. (1) za szkodę w transporcie i z tego tytułu zasądzona żądaną przez poszkodowaną Spółkę kwota 127.738,34zł.

Wprawdzie z samej umowy cesji wierzytelności nie wynika, ale z pozostałych dowodów stanowiących podstawę dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, że przedmiot cesji dotyczył wierzytelności z tytułu roszczenia jakie powstałoby wobec pozwanego (...) S.A. w W. w sytuacji dokonania przez H. i A. K. (1) zapłaty kwoty zasądzonej powyższym wyrokiem. W majątku ich przedsiębiorstwa powstałby uszczerbek, którego wyrównania mogliby oni dochodzić w reżimie odpowiedzialności z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia wierzyciela solidarnego (art. 510 k.c.). Dopóty jednak nie nastąpiło wezwanie cedentów do spłaty długu wynikającego z wyroku i dopóty zapłata nie została dokonana, to wierzytelność przysługująca cedentom względem ubezpieczyciela postrzegana i rozpatrywana musi być w kategoriach wierzytelności przyszłej. Brzmienie umowy nie pozostawia wątpliwości, co do tego, że H. i A. K. (2) przenieśli na rzecz Biura (...) Sp. z o.o. w L. wierzytelności i roszczenia, które mogłyby im służyć względem (...) S.A.

w W. z tytułu niewykonania obowiązku objętego ubezpieczeniem, zaś nabywcy przenieśli część tej wierzytelności na rzecz powódki.

Wierzytelność przewoźnika, a po dokonanej cesji jej ekspektatywy, wierzytelność cesjonariusza wobec ubezpieczyciela powstałaby dopiero z chwilą naprawienia szkody w całości lub w części przez niego samego lub cedenta i to tylko w sytuacji, gdyby solidarnie odpowiedzialny ubezpieczyciel nie spełnił świadczenia na rzecz ich wspólnego wierzyciela. Skoro jednak, jak wynika z niespornych w tym zakresie ustaleń faktycznych, pozwany (...) S.A. w W. spełnił na rzecz firmy (...) sp. z o.o. w J. świadczenie odszkodowawcze, tym samym w skutek zaspokojenia wierzyciela (art.366 §2 k.c.), dłużnicy H. i A. K. (2) zostali ostatecznie zwolnieni ze spełnienia świadczenia objętego wyrokiem, a tym samym nie powstał w ich majątku uszczerbek. W konsekwencji zapłaty długu H. i A. K. (1) nie powstała wierzytelność, której dotyczyła cedowana ekspektatywa, jak również nie powstało roszczenie o odsetki za opóźnienie w jej zapłacie na rzecz poszkodowanego oraz o zwrot poniesionych przez cedentów kosztów procesu.

Powyższe prowadzi do wniosku, że powódka nie posiada legitymacji czynnej względem pozwanego i dlatego powództwo podlegało oddaleniu.

Z tych względów apelacja powódki, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu na podstawie art.385 k.p.c.. O kosztach orzeczono na podstawie art.98 i 108 §1 k.p.c.